

Громадська Думка

ПЕРЕДПЛАТА:

(Ціна 1. ярма. в таборі 3 ф.)
" " поза таб. 4 ф.)
На місяць в таборі . . . 25 ф.
" " поза табор. 30 ф.
На 3 місяці в таборі 75 ф.
" " поза таб. 90 ф.

ЧАСОПИСЬ ПОЛОНЕНИХ УКРАЇНЦІВ у ВЕДЛЯРІ.

ВИХОДИТЬ ЩО ЧЕТВЕРГА Й ЩО НЕДІЛІ.

АДРЕСА:

Ukrainisches
Unterrichts-Ausschuss
Lagerzeitung
— in Wetzlar. —

Видає „Видавниче Товариство імени В. Грінченка“.

Ч. 41. (88).

Четвер, 21 червня 1917.

Рік III.

Український Військовий З'їзд у Києві.

Відкриття з'їзду.

У „Київській Мислі“ з 19. мая н. ст. читаємо:

Вчора в будинку Педагогічного Музею відкрито український військовий з'їзд, скликаний з ініціативи Української Центральної Ради і Комітету по організації українського війська з представників українських груп і організацій фронтних і задніх військових частей, балтійської і чорноморської флотії, окремих гарнізонів та інших військових організацій.

Скликаючи сей з'їзд, Центральна Українська Рада звернула ся до української фракції петроградської Ради робітничих і солдатських депутатів з проханням допомогти тому, щоби всі делегати могли прибути на з'їзд. Рада депутатів підтримала прохання Ради перед окремими військовими частинами.

Загалом на відкриття з'їзду прибуло зверх 400 делегатів—як солдатів так і офіцерів,—що разом з місцевими військовими делегаціями і делегаціями від найближчих до Києва задніх частей дало приблизно до 700 люда представників.

З'їзд відкрив председатель Центральної Української Ради проф. Грушевський, повітавши бурливою овацією і окликами „Слава!“

На черзі вибори президії, в приводу яких розгоряється гаряча дискусія. Більшість прийняла ухвалу вибрати до президії представників від фронту, з задів, флотії і Центральної Ради. У склад президії вибрано: С. Петлюру (від фронту), поручника Міхновського (від задів), матроса балтійської флотії Письменного (від флотії) і В. Винниченка (від Центральної Української Ради). Почесним председателем з'їзду вибрано М. Грушевського, а в склад президії запрошено команданта 1-шого українського полку ім. Богдана Хмельницького, полковника Капкана.

Потім почала ся ділова частина з'їзду. По виборі президії председатель з'їзду С. Петлюра предложив всім неделегатам опустити салю за сидань, а особам, які не ввіли отримати на місяць делегатських повноважень, звернути ся до комісії за провіренням мандатів в ціли допущення їх до тимчасової участі в з'їзді до того часу, поки не викажуть свого представництва необхідними документами. В зв'язку з висловлен-

ною пропозицією повстало питання, чи уважати теперішній з'їзд відкритим для посторонньої публіки, чи зовсім тайним, виключно делегатським. Більшість голосів прийняла посередні ухвали, що частина з'їзду, присвячена обговоренню чисто воєнних справ, буде тайною, а у всіх інших справах будуть вести ся за сидання явно. Для вложення привітів від різних політичних і громадських організацій ухвалено присвятити окреме засідання.

Промова С. Петлюри.

Потім в гарно привітною промовою звернув ся до з'їзду председатель. „Чолом—говорив він—представникам української армії, що в тяжку, критичну хвилю заявили ся на з'їзді, щоб виняти волю тих організацій, котрі їх вибрани. Нині перед українською нацією відкривають ся перспективи широкого національного життя. Свідомість того наповняє серця Українців великою радістю, але ся радість сплітається заравом з сумом і тривогою, поневоли викликаними політичними подіями останніх днів.“ Бесідник закликуював з'їзд до об'єктивної, спокійної праці, з підчищенням поривів серця приказам холодного розуму.

Резолюції з'їзду.

Як доносить „Русское Слово“, дня 22. н. ст. мая з'їзд ухвалив ряд резолюцій в справі устрою України. З'їзд постановив жадати, щоби всю адміністрацію на Україні негайно перебрали всі нації, які заселяють Україну, по принципу пропорційності і щоби зі окарбу внаслідок розпорядки про український відділ передано верховному командантові та міністрові війни і вони повинні бути негайно затверджені.

Дальше з'їзд ухвалив: від осени 1917 року тимчасове Правительство повинно завести науку в школах України на українській мові з забезпеченням прав меншости. З'їзд вважає обов'язковою українську середню й вищу освіту. Здійснення сього поручається Центральній Українській Раді.

Військову освіту аж до відкриття української Академії генерального штабу треба переводити в життя в українським дусі. В наукових військових командах армії і флотії наука Українців повинна по можливості відбуватися в українській мові.

У земельній справі відбуло ся спільне засідання членів з'їзду з членами кооперативного з'їзду, в результаті котрого прийнято таку резолюцію: „Право власности на землю автономної України повинно належати виключно до народу. Умови розділу землі установить український Союз на основі справедливости і рівности всіх тих, що живуть на Україні. Користування лісами, водними і мінеральними багатствами, повинно бути уладжене на принципі загальности“.

У харчовій справі прийнято резолюцію, в котрій говорить ся про необхідність передати всю харчеву справу в руки зорганізованого селянства.

Як доносить „Утро Росії“ в 23. н. ст. мая в Києві, український військовий з'їзд з огляду на те, що у військ, утомлених за 3 роки війни, зменшила ся боєва енергія і дисципліна, а в справі оборони грозить небезпека,—признав необхідним як найшвидше розпочати боротьбу в таким упадком духовою і реальною сили. Для зміцнення військових частей в одну цілість потрібна негайна націоналізація української армії; всі офіцери і солдати повинні виділитися в окремі части. На фронті виділення відбувається ся ступеневу; що торкається ся флотії на Балтійським морі, треба комплектувати деякі з українських команд. В Чорноморській флотії, яка складається виключно з Українців, дальше доповнювання переводить ся тільки Українцями. Для практичного здійснення сього треба утворити український генеральний комітет, що працював би в контакті з російським генеральним штабом. Старовинні українські прапори, котрі зберігають ся в державних музеях Петрограду, Москви й інших городів, треба негайно передати до київського українського національного музею. Розпорядки про український відділ передано верховному командантові та міністрові війни і вони повинні бути негайно затверджені.

Перший український полк, що формується у Києві, одержав назву „1-ий український полк ім. Богдана Хмельницького“. Зваживши, що всяка війна є справою не народів, а імперіалістичної політики пануючих класів, постійне військо, як орудує папування буржуазних класів, не відповідає амаганням народу, тому український з'їзд, закладаючи перший фундамент, ставить своїм завданням, щоби українська армія по війні зробила ся армією народу.

Телеграма петроградської Ради робітничих і солдатських депутатів.—Делегація для переговорів у Петроград.

П. Т. А. у телеграмі в Києві доносить:

Петроградська Рада робітничих і солдатських депутатів звернула ся до Українського Військового З'їзду з телеграмою, в котрій доносить, що справа творення окремих національних військ буде представлена на порішення всеросійського з'їзду, який відбудеть ся 14. н. ст. червня. Окрема комісія при участі представників національних організацій і генерального штабу обговорює питання переформування запасних частей і утворення національного війська. Виконуючий комітет Ради робітничих і солдатських депутатів просить Український Військовий З'їзд звернути ся до Українців-солдатів з закликом стримати ся від самовільних явочних починів в сій справі аж до скликання всеросійського з'їзду. Український з'їзд відповів, що Українська Центральна Рада і військовий з'їзд вислають на днів делегатів до правительства і Ради робітничих і солдатських депутатів з їх ухвалами у сій справі. Від результатів переговорів залежатиме спосіб і порядок формування українських частей.

Як повідомляє „Русское Слово“ в 24. н. ст. мая, телеграма виконуючого комітету петроградської Ради робітничих і солдатських депутатів в справі національних військ викликала на українським військовим з'їзді велике заворушення. Багато членів з'їзду запропонувало вислати виконуючому комітету дуже ріжку відповідь. Винниченко і Петлюра вивали з'їзд до спокою і вказували на необхідність піддержувати контакт як з тимчасовим Правительством, так і з Радою робітничих і солдатських депутатів. По бурливій дискусії з'їзд ухвалив вислати у Петроград окрему делегацію для переговорів з виконуючим комітетом.

Українська Військова Генеральна Рада.

На з'їзді вибрано Українську Військову Генеральну Раду. У склад увійшли: генерал Іванов, полковник Паленко, полковник Пилькевич, полковник Капкан, підполковник Поплаво, поручник Чернявський, підпоручник Міхновський, прапорщик Левиний, прапорщик Потішко, прапорщик Селецький, рядовий Граж-

дан, рядовий Ровинський, матрос Письменний, авіатор Полозов, лікар Луценко, військовий урядник Горемика, письменник Петлюра і письменник Вяниченко.

Думка.

(При читанні історії України).

Народа рідного історію читаю
І мислено ряди віків переживаю,
Віків народнього страждання і терпіння...
За поколіннями я бачу покоління
Своїх дідів; вони з дитинства аж до гроба,
Обтяжені ярмом, працюють, мов худоба,
Страждають—не живуть, вмивають ся гіркими:
Кати жорстокі знущають ся над ними
І не дають рабам сердечним одпочинку,
Міняють на собак і продають на ярмарку,
Немов бездушну річ, або яку скотину...
А люд мовчить, терпить нещасний до загибуні.

О, скільки переніс в життю він злої кармі!
З усіх сторін орди ворожі, наче хмари,
Невпинно раз-у-раз на його насували,
Катів нові кати з віками заміняли.

З РОСІЙСЬКОГО ЖИТТЯ.

Нове зібрання цвонної Ради салдатів і робочих всієї Росії.

Петроградська телеграфна агенція доносить: В Петрограді отворе-

І хто не мордував народ мій безталаний?
Татарин, Лях, Москаль—усі його тирана:
Усі безжалісно в багно його топтали
І по черзі в житте отрути підливали.
Зростали предки наші, гинули в неволі
Й не бачили границь ворожої сваволі;
Важкий тягар синам передавали, внукам...
Кінця здавало ся не буде лютым мукам,—
Здавало ся, що гніт лихого безталання
В серцях людей людські заглушить почування
І що народ, в життю не бачивши відряди,
Загубить віру в торжество святої правди.
Здавало ся... але народ сей безталаний
В собі таїв духовні сили нечувані
І сили ті страждання так загартували,
Що знищить їх ніякі муки не здохали.
Вони росли, а нині за одним ударом
Нежданно вибухли страшним огнем—пожаром,
І „рабська нація“, неволею пририта,
Переродила ся в очах цілого світа.

1917 року.

Zet.

Монархістичний рух у Росії.

В Петрограді відбула ся велика монархістична демонстрація. На Забалканським проспекті зібрала ся товпа народу. Несли таблиці з написами: „Хай живе руський цар!“ „Верніть нам руське царство!“ В Києві—як пише „Кієвская Мисль“ існує організація реакційних офіцерів, що постійно відбувають сходни. Організація стоїть в тісних зносинах з офіцерами на фронті.

Ворба революційного селянства за власть проти соціал-демократів і кадетів.

Зі Штокгольму пишуть до „Кельніше Цайтунг“: В своїм огляді на засідання виділів аграріїв признає „День“ зовсім слушно, що тут лежить осередок дійсної народної думки російської революції і головна вага її сили. Соціал-революційна партія з своїм національним провідником Керенським виступала як виключно селянська партія в борбу проти соціалдемократів, що опирають ся на городських робітників, і проти буржуазійних кадетів. Партія взяла під перехрестний огонь пресу октябристів з „Новим Временем“ на чолі, далі потвердила, що „Реч“ є голосом Мілюкова і Плеханова, провідника меншевиків, прихильників антанту, і взяла їх під безпощадну критику. Обидва хочуть ще довершити свою власть, тому соціал-революціонери підкопують їх повагу з правого і з лівого боку. Організація революційного селянства, яка тепер переводить ся, є властивою силою і основою революції. З провінції оголошує „День“ ряд листів про настрій селян проти бесідників-студентів соціалдемократичних відтінків, яких послалє теперішнє правительство, що вони не промовляють до серця селянства, і всюди приймають їх з недовірем.

Американські акції царя.

Швайцарські часописи доносять, що безчисленні мільони, які цар має, є в американських акціях, з яких тільки 50 мільонів є в товаристві залізничім Пейсильвані, а 20—в акціях ньюйорської підземельної залізниці. Цар доручив російському консулові в Америці, той „маленький маєточок“ відложити на бік та заховати в безпечну схованку.

Нові російські республіки.

„Daily Chronicle“ сповіщає з Петрограду: Військовий округ Іркутськ проголосив свою самостійність. Так само й Царици, осередок нафтового промислу, проголосив самостійну республіку. Місто Кіреанов в провінції Тамбовській проголосило свою республіку. Півостров Ерзи проголосив свою самостійність. Військовий губернатор Мукдену проголосив провінцію Мукденську незалежною.

Англійський консул в Одесі закликає всіх англійських підданих покинути губернію через анархістичні відносини, які панують в цій губернії.

Нова бранка в Росії.

Петроградська телеграфічна агенція доносить, що правительство назначило від 14. червня нову бранку всіх досі звільнених від військової служби.

Рада робочих про долю Миколи Романова.

Зі Штокгольму доносять: На дуже бурливім засіданню Ради робочих і салдатів предложено домагання залізничних радикальніших способів революції. Погляди перейшли в хаос (замішання), як прийшло на чергу інтервюванню Николая II. Загально кричали: „До Петропавловської кріпости!“ Другі домага-

Подолля.

Політичний куток.

3) Ціль і завдання політики.

Політика не тільки творить закони й заставляє виконувати їх— вона ладнає життєві відносини своїх горожан і не лише у внутрі своєї держави, але й поза її межами. І ціль політики є піддержувати, здійснювати, переводити змагання своїх горожан. А піддержує вона змагання тільки таких своїх горожан, які роблять політику в даний час. Значить ся, в 1914 р. вистарчило бувшому Миколі II, російському цареві, видати приказ ставати в армію і йти війною на неприятеля, а десятки мільонів народу, пригноблених злиднями життя, стають мовчки в ряди і, не питаючи „за віщо?“, проливають людську кров.

Зараз після 35 місяців воювання той же самий народ каже: Всі контракти, які зробило старе царське правительтво зі своїми союзниками оголосити перед народом, щоби знали, чи слід далі воювати, чи ні! Спитаємо ми, чому ж зараз, як тільки почала ся війна, робочий народ не зажадав оголосити контракти, який силою гнав в окопи? Просто тому, що народ за малим виїмком держав себе з далека від всякої політики, ні про віщо не питав, і ста-

ло ся так, що політика піддержала змагання тих, які ближче її стояли—значить ся всіх тих, що були за війною. Стає зараз народ ближче до тієї політики—вона приносить йому життєві полегчення. Коротко кажучи—політика задовольняє змагання, бажання в першій мірі тих, хто стоїть найближче до всяких політичних справ, питань, рухів і т. д.

Політика може бути двоєчка: така, яку диктує, показує самий розум, і така, яку підказує чуття. Інакше скажемо: є політика розуму й політика чуття.

До політики чуття можна віднести всі релігійні війни, а головню, війну хрестоносних походів в середніх віках. І цей рід політики сьогодні поволі сам по собі никне. В сьогоднішніх часах держать ся всі того, що—„політику творить розум, а не серце або душа“. Розумна політика мусить дбати, щоб держава допомагала бідним, щоб силу її здоровля народа дорогою соціальних і економічних умов розвинути, щоб держава мала як найменше неграмотних людей і т. д. Інакше: ціль розумної політики є в самій державі, чи краю, і то та, яку підсуває життя широких народних мас. Політика розумна каже так: Не на рід для держави, а держава для народа. Значить: держава має служити інтересам народу і народні змагання

повинна держава сповняти. Як бачимо, то розумна політика мусить містити, відбивати в собі бажання народу. Але-ж бажання можуть бути різні: одні можна виповнити, другі—ні. Розумні політики мусять дивити ся тоді з погляду практики. Коли дане бажання є корисним і має практичну вартість для горожан в державі і даєть ся здійснити—тоді переводить ся воно в життя. Буває часто таке, що корисне для одної верстви народу або нації—для другої є шкідливим. Хочби таке: втворення границі, знесення мита є для багатьох індустрієвців, помічників шкідливе, а для робочого народу корисне. Або инше: „самостійність України“ є корисною для українського робочого народу, а не корисною для Росії. (Бо російське правительтво хотіло-б і далі черпати всі зиски з українськ. земель).

В таких отже випадках, де певне бажання, змагання є для одних корисне, а для інших шкідливим, тоді рішає так звана політична боротьба, яка ведеть ся різними політичними средствами: часописями, книжками, зборами, вічнями, агітаціями, партіями, парламентом і т. д. В політичній боротьбі має право кожда партія чи то народ шукати собі певного союзника для піддержання певних політичних цілей. Розумний політик бере завсїгда справу

чи якоесь питання з боку практичного. Чи дасть ся те або друге питання перевести в життя? Коли й при яких засобах боротьби? Возьмім питання про „Вільну, Самостійну Україну.“ Чи може бути Вільна Україна? Розумний політик розібравши, що принесе самостійність України робочому українському народові, приходить до висновку: Повна незалежність, чи то політична чи економічна, для кожного народу має велику користь і забезпечує добробут тому ж народові. Спитаєте розумного політика, коли буде „Вільна Україна?“ Відповідь вам: „Це залежить від вас самих; чим сильніше будете підносити свій голос за „Вільною Україною,“ чим більше з вас стане цього домагати ся,—тим скорше й те домагання здійснить ся.“ Розумний політик каже далі: Всіх засобів до боротьби зараз немає. Мусимо тим оружьем починати політичну боротьбу, яке ми зараз маємо, а то: агітація, збори, віча, часопись, книжки і т. д.“ І при тих засобах, які в даний момент є можливі починає боротьбу політичну. Чим більше є таких засобів до політичної боротьби, чим більше людей бере участь в тій же боротьбі, тим жвавіше й скорше веде така боротьба до бажаної цілі.

(Д а л і б у д е).

ли ся негайного переведення його до Кронштаду, деякі стояли за засудження його народним судом. Один поставив внесення під голосування, що царя треба вислати до копалень в донецьким басейні, або до каторжних копалень Сибіру. Председатель не піддав цього під голосування, бо воно лежить поза правом рішення з боку Ради салдатів і робочих. Опісля голосовано над переведенням царя до Кронштаду. Оскільки можна було почислити голоси в бурливим засіданню, більшість заявила ся за переведенням.

Сибір домагається миру.

З Вазеля доносять: В Омську видав революційний комітет публічну заяву, в якій домагається відрвання від європейської Росії Сибіру і власної республіки, як що Петроград негайно не закінчить війни.

Штрайк робочих в Петрограді.

В Петрограді вибух наново штрайк у фабриках, де вироблюють ся муніцію і оружжя. Загалом штрайк охопив 120 фабрик. Спrowаджено до Петрограду козаків у повним узброєннію. Тамша перед бурєю панує у столиці Росії.

Діяльність ради салдатів і робочих в Штокгольмі.

З Копенгагена доносять „Політикен“ розмову свого кореспондента з Юліаном Вайнбергом, послом петроградської Ради салдатів і робочих, який заявив: Вонавчій відділ Ради робочих і салдатів установив комітет для сполучення з заграниччю. Вона складається з чотирьох членів, між якими є звисний Аксельрод і Рубанович. Вона творить заграничний відділ в Штокгольмі. Її діяльність полягає в тому, щоб щоденно видавати часопис з останніми російськими вістями і влітками російських часописів та телеграмми, вислані окремим курієром з Росії. Часопис виходить в мові німецькій, французькій та англійській і має назву: „Бюлетен Ради робочих і салдатів, відділ для міжнародних зносин“. Вона ставить собі цілю всі фальшиві вісти про раду і відносини революційної Росії спростувати. Вонавчій відділ установив ще другу комісію, яка займається міжнародною соціалістичною конференцією. Вайнберг говорив: Ми прикладаєм велике значіння цій конференції і скликанню її вважаємо дуже важним. В комісії сидить тому ціла президія Ради робочих і салдатів. Делегатів до поїздки у Штокгольм вже вибрано. Ця делегация має прибути у Штокгольм в найближчий тиждень; вона є уповажена всіма повновластями Ради робочих і салдатів.

Поворот російських політиків.

Із Швайцарії доносять 14. червня: В найближчих днях вийде 300 російських емігрантів, „неблагонаджожних“ за давнього правительства, які свідли в Швайцарії. Вони йдуть через Франкфурт і Німеччину до Росії.

Жадання кронштадських повстанців.

„Новое Время“ подає дня 3. червня жадання Кронштадських повстан-

ців, якими верховодять большевики. Вони домагають ся негайного скликання Установчих Зборів до Кронштаду, видачі царя під їхню власть, знесення наказу правительства, що до каря смерті, як завчасного для революції, увязнення всіх, що є за продовженнем війни до побідного кінця, не виключаючи Керенського. Частина жадає висланія воєнного корабля „Александра II“, щоб ним вдарити на Петроград проти міністерства і ради робочих.

Як прийняла Росія ноти союзників.

Англійська часопись: „Daily Chronicle“ сповіщає з Петрограду: Прийняття англійської й американської ноти мусить усунути всі сумніви, що до спільного порозуміння з Радою робочих і салдатів неможливо прийти. Їх оголошення викликало вибух обурення в більшості соціалістичної й радикальної преси. Всіх союзників осуджено однаково. В тих нотах бачать Росіяне старі імперіалістичні воєнні ціли тільки в иншій закритій формі. Вільзон є найбільший винуватець. Його ціли, поставлені дуже обережно, означають тільки звучні, пусті фрази. Америка се зрване місце російських революціонерів. Вони не можуть простити, що Америка приступила до війни. Англійську ноту відкидають тому, що в ній підносять ся претенсії на німецькі та австрійські провінції для Польщі й на Ельзас і Лютарінгію для Франції. Орган Горького критикує ноти Ідкою сатиною, як ніколи перед тим. Орган большевிகів і соціал-революціонерів впливає ся великим обуренням в словах, які переходять в образ, і заявляє, що соціал-революціонери мусять зоружити ся, щоб боронити ся перед союзниками. Орган Ради робочих і салдатів заявляє: Тому що правительство не сировило свого обовязку, є річею народу сказати свою думку. Але від себе додає „Daily Chronicle“, що теперішній стан Росії не дає зовсім права Раді робочих і салдатів займати таке горде становище й вимушувати мир на цілім світі.

Агітація групи Леніна.

„День“ подає ряд статей проти Ради робочих і салдатів, якої вплив на маси щораз меншає і закликає правительство до гостріших способів проти анархістичних елементів групи Леніна. Коли Церетелі й Скобелєв не зроблять кінець агітації большевிகів, то прийде скорше кінець, як вони того сподівають ся.

„Віржевая Газета“ надієть ся з боку Керенського сильнішого виступлення проти стороники Леніна. В буржуазних кругах Москви підносять ся явні голоси, що Леніна треба поставити перед воєнний суд.

Заповідь кризи в двох тижнях.

Зі Штокгольму доносять на основі „Віржевой Газети“, що міністер комунікції Некрасов, хоч говорив дуже рожево про положення, додає, що найтяжча година для російської революції саме приходить. В найближчих двох тижнях мабуть рішити ся питання не тільки власти правительства, але й загальна доля Росії.

Сподівана криза в Росії.

Зі Штокгольму доносять до Швейцарії: Ціла атмосфера в Росії є тяжка й напружена, небавом доживем до важних подій. Уступленне мін. Коновалова є не лише кризою міністерства, але символом кризи цілого кабінету. Ціле правительство захитане на своїм становищі. Воно має вічні суперечки з Радою робочих і салдатів. Небавом мусить наступити зміна кабінету. В різних группах соціал-демократії приходять до власти большевики й вони надіють ся при теперішніх виборах мати велику більшість. Лево з кожним днем має більший вплив на події. При зміні кабінету мусять числитися з сильнішою мировою струєю в Росії. Про окремий мир немає бесід, але Росія буде більш натискати до мира союзників. Оповідують, що мисія Англіїця Henderson'a закінчила ся тим, що він замість веднати провідників соціал-демократії до гострішої війни, сам став прихильником мира. Загалом непорозуміння між Росією й Англією стає щораз більше.

Нова суперечка Ради робочих і салдатів з правительством.

До Штокгольму доносять з Петрограду, що наново розгорів ся паликий спір між Радою робочих і салдатів та правительством з другого боку. Правительство розпорядило ся випорожнити фабрики в Петрограді, оправдуючись труднощами довозу. Рада робочих бачить в тім політичний підступ і підозріває, що правительство хоче усунути робітників з Петрограду, щоб вивольнити ся з під їх контролі. До сього дав причину передовсім Керенський, який хоче вивольнити ся з під диктатури робітників. Соціалістичні міністри спротивили ся цьому дуже рішуче. Чернов, Скобелєв і Церетелі не хочуть тепер працювати в тім кабінеті, де є Керенський, хіба що відкличеть ся розпорядок евакуації фабрик. Ціле робітництво стоїть за соціалістами, а за Керенським стоїть селянство. Робітники уладили в Петрограді великанські демонстрації проти випорожнення фабрик, які довели до різних надужить. Про який небудь порядок нема й бесіди, бо міліція страйкує. Керенський не хоче добровільно уступити. Грозить нова криза.

Бунти і втечі в російській армії.

Часоп. „Дагблядет“ доносить, що міністер війни Керенський дістав відомість про бунг в армії. Кілька полків відмовило ся слухати розказів і виконувати службу. Один з них заарештував усіх офіцерів. Тамчасове правительство порішило розброїти чотири полки.

З другого боку правительство стараєть ся спинити втечі. В Николаєві задержано 400 дезертирів і 1200 втікачів завернено до Одеси.

У Київі й Харкові людність підперла військо в арештованню дезертирів. Селяне відмовляють ся давати захист втікачам з фронту.

Масові втечі з армії.

Швайцарські часописі доносять звідомлення українського бюро в Швайцарії, що число російських втікачів добігає кілька мільонів. Ро-

сійський фронт з того приводу так ослабив ся, що союзники не можуть зовсім сподівати ся якої небудь російської офензи. Правительство не має ніякої змоги сьому проти-діяти.

Вісти зі світа.

ГРЕЦЬКИЙ КОРОЛЬ ЗРІК СЯ ПРЕСТОЛУ.

На ноту, поставлену Греції від Франції, Росії та Англії, король грецький Константин зрік ся престолом в користь свого молодшого сина Олександра, обминаючи наслідника престолом Юрія. Король є наслідником престолом відне на французьким кораблі через Італію до Швайцарії.

Причину натиску антанту на Грецію часописі почвірного порозуміння пояснюють потребою веднання Греції, що розбилась на дві часті, себто на королівську і республіканську під Венігельсосом.

В дійсності причина була: загарбання хліба, який росте в Фесалії, для французького війська, якому не можна його доставити через підводні судна. Французи поставили над Грецією диктатором свого комісара Жюнара.

ШТАВНІНГ ПРО ШТОКГОЛЬМУ СЬКУ КОНФЕРЕНЦІЮ.

Штавінінг, провідник данської соціал-демократії, вернувши зі Штокгольму, так говорить про конференцію в справі мира: Ми знов стоїмо перед критичним моментом. Праця над миром знов находить перепони у шовіністичних стремліннях. В головних точках одержали ми на конференції ясність в поглядах партій осередніх держав. Та се йде дуже повільно. Якби Французи та Англіїці не мали брати участі, то треба надумати ся, чи конференцію перервати, чи продовжати її далі під покликом союзу в справі переведення мира в соціал-демократією. Вкінці сказав Штавінінг: Зовсім серйозно говорять тепер про американий похід, а навіть про двох-або трьохлітнє продовження війни. Може сподівати ся соціал-демократія, яке велике нещасте було би це для людства!

ВІЙНА.

(Звідомлення осередніх держав).

На західнім фронті в Англіїціями у Фляндрії була досить сильна перестрілка артилерії. Коло Вічет тяжка артилерія брала участь у бою. Коло Арра були стички між патрулями з обох сторін.

Французи підняли двічі наступ, щоб здобути утрачену позицію над Есною.

На східнім фронті кидають бомби Німці на залізничній двірці Вольки, 10 км. від Почтаві, у відплату за кидання бомб з боку Росіяні.

Загалом на всіх фронтах панує спокій.

Французькі війська посувають ся в глибину Фесалії в безборонній Греції.

Після урядового звідомлення у місяці травні затоплено загалом 869.000 тонн торговельних кораблів антанту. Від 1. лютого затоплено 3.655.000 тонн. Німецька підводна флотія прибирає щораз більше сили свіжо збудованими підводними суднами. 11. червня пробили торпедом японський броненосець Стакаті коло Японії, при чім згинуло 55, людей з боку Японії.

